



DANIEL BACHRACH

# Śladami przestępców

Sensacyjne pamiętniki

b. aspiranta Warszawskiego Urzędu Śledczego

## „Szatan w ludzkim ciele“

Służący krzyknął, chcąc w ten sposób zaalarmować swego chlebodawcę. Silne uderzenie pięści jednego z wywiadowców zważyło go na ziemię i natychmiast nałożyliśmy mu kajdanki, poczem pod opieką jednego z posterunkowych pozostawiliśmy na miejscu, sami zaś pobiegliśmy do sanatorium. Doktor Kroll widocznie usłyszał krzyk swego służącego, albowiem, kiedy doszliśmy do drzwi wejściowych, stał już na stopniu. Nie spodziewałem się wtedy, że życie moje wisi na włosku i że za wdzięczam je tylko przytomności umysłu jednego z kolegów.

— Co ma oznaczać ten hałas? — zapytał z groźną miną.

— Jesteśmy agentami policji kryminalnej i przychodzimy w celu dokonania u pana rewizji w poszukiwaniu zaginionej Zofji Herbst — odpowiedziałem.

Doktor lekko zbladł, po chwili jednak opanował się i odpowiedział:

— Tu zachodzi jakieś fatalne nieporozumienie. Dziś dopiero otrzymałem list od pani Herbst z Berlina — mówiąc to, sięgnął do kieszeni, rzekomo w celu okazania mi listu, gdy nagle w ręku jego zabłysła lufa małego browninga wycelowanego w moją stronę.

Jeden z kolegów, stojący obok mnie błyskawicznie uderzył go silnie w rękę i kula przeznaczona dla mnie poszła w górę. Momentalnie rzuciliśmy się na niego i rozpoczęła się między nami walka. Z ledwością zdaliśmy go we czwórce obezwładnić i nałożyć mu na ręce przygotowane kajdanki. Mimo tego kopał nogami i zachowywał się jak dziki zwierz. Po jakimś czasie uspokoił się i mogliśmy przystąpić do dokonania rewizji.

Jak dalece sięgał cynizm potwornego zbrodniarza i jak czuł się bezpieczny, świadczy fakt, że dowód swej winy przechowywał u siebie w domu. W czasie ściślej rewizji w jego laboratorium znalazłem w jednej ze skrytek zakonserwowaną głowę nie szczęśliwej kobiety. Że była to głowa Zofji Herbst świadczyła brodawka nad lewym okiem. Znaleźliśmy jeszcze więcej obciążających dowodów przeciwko niemu, mianowicie rozmaite instrumenty, służące do zmieniania fizjonomii przestępców o raz do nielegalnych operacji.

— Czy chce pan złożyć zeznanie? — zapytałem go, oznajmiwszy mu o znalezieniu głowy za morderowanej kobiety.

— Ode mnie nie dowiedziecie się ani słowa, wy psy, — odezwał się z wściekłością. — Załóżę tylko, że nie udało mi się wyprawić pana do piekła, gdzie prawdopodobnie sam niedługo się znajdzie.

— Co do tego nie mam najmniejszej wątpliwości i postaram się ułatwić panu tę podróż — odpowiedziałem z drwiącym śmiechem.

Jak dowiedzieliśmy się od służby, pielęgniarza jego a zarazem kochanki, piękna Gerta wyjechała przed obiadem do Warszawy i miała powrócić późno wieczorem, wobec tego odesłałem doktora Krolla oraz jego służącego pod silnym konwojem i zakutych w kajdany do

Warszawy, sam zaś wraz z jednym z kolegów pozostaliśmy w sanatorium, oczekując jego kochanki i możliwej współuczestniczkę morderstwa.

Około jedenastej wieczorem rozległ się dzwonek przy bramie i po chwili zjawiła się pan na Gerta. Ujrawszy nas, bladeść pokryła jej lica i nie dużo miałam pracy, by dowiedzieć się wszystkiego.

— Wiedziałam o zamordowaniu pani Herbst, ale dopiero po popełnieniu zbrodni i żadnego udziału w tem nie brałam — rozpoczęła swe opowiadanie.

— Ale dlaczego doktor ją porzucił i nawiązał stosunek ze mną, odgrażała się, że o jego machinacjach i nielegalnych operacjach zawiadomi policję i wpakuje go do więzienia. Jak mi mówił doktor Kroll, chciał jej dać większą sumę pieniędzy, by wyjechała z Warszawy i wróciła do Niemiec, lecz ona nie chciała się zgodzić i jako warunek postawiła, by mnie porzucił i z nią się ożenił.

— Kiedy dowiedziała się pani o popełnieniu zbrodni? — zapytałem.

— Dwa lub trzy dni po jej dokonaniu przyznał mi się doktor, że w czasie gwałtownej kłótni uderzeniem pięści zabił panią Herbst i zwłoki wrzucił do wody.

— Dlaczego nie zawiadomiła pani o tem władz?

— Nie uczyniłam, gdyż po pierwsze doktor zagroził mi, że jeżeli go zdradzę, to mnie zamorduje, jak tamtą, a po drugie nie miałam siły oddać w ręce kata — ojca mego dziecka. Nie bawem spodziewam się zostać matką — dodała, spuszczając oczy.

Po pozostawieniu posterunku w sanatorium, pojechałem wraz z Gertą do Warszawy, gdzie osadzona została w areszcie.

Kiedy następnego dnia oznajmiłem Krollowi, że jego kochanka przyznała się i opowiedziała mi wszystko, zaklął w ordy narny sposób i odezwał się:

— Wielkie głupstwo zrobiłem, że jej też nie sprzątnąłem.

Jedną jeszcze rzecz bardziej mnie interesowała, mianowicie w jakim celu morderca posłał palce zamordowanej do urzędu śledczego, to też zagadnąłem go.

— Było to jeszcze jedno głupstwo, jakie popełniłem — rzekł Kroll. — Pewnego rodzaju brawura. Wysłaniem palców do policji rzuciłem wam rękawicę i wyzwanie. Chciałem się przekonać, kto w tym pojedynku zwycięży, a kto padnie.

Na dalsze moje pytania, zarówno jak i śledczego śledczego doktor Kroll nie odpowiadał więcej.

Po upływie dwóch miesięcy odbyła się rozprawa w Sądzie Okręgowym. Po dłuższej naradzie Sąd wydał wyrok, skazując doktora Krolla na karę śmierci przez rozstrzelanie i pozbawienie praw, zaś jego kochankę Gertę, biorąc pod uwagę jej obawę przed Krollem oraz stan, w jakim się znajduje, na jeden rok więzienia. W dwa tygodnie po rozprawie w Cyta deli Kroll został rozstrzelany.

KONIEC.

# Upiory sowieckiego raju

Jak się odbywają egzekucje — „Szata śmierci” — Nad otwartą mogiłą

Na całym obszarze Rosji sowieckiej istnieje zwyczaj, że sąd, który wydał wyrok śmierci, również jest wykonawcą wyroku. W tym celu przy każdym sądzie lub G. P. U. (czerezwydzajce) w suterynach gmachu znajduje się pomieszczenie, specjalnie przystosowane do egzekucyj. Pokój ten zwykle jest dobrze oświetlony i ma kamień na, względnie wycementowaną posadzkę. Odpowiednie ścieki służą do specjalnych celów.

Po wyroku śmierci, odnośni funkcjonariusze sprowadzają skazańca z więzienia na miejsce kaźni. Narazie skazaniec za trzymany bywa w pokoju dla aresztantów. Tutaj przebywa tak długo, aż wszystko zostanie przygotowane do egzekucji. Przygotowania te z reguły nie trwają długo, bo i niewiele jest do przygotowania.

Z chwilą, gdy wszystko jest gotowe, wyprowadza się skazańca na kotryarz, gdzie zwykłe musi się rozebrać do naga. W tej „szacie śmierci” otrzymuje rozkaz podążania przed siebie. Eskortuje go wykonawca wyroku z rewolwerem, gotowym do strzału, w dłoni. Od czasu do czasu pada dodatkowy rozkaz: „na prawo”, „na lewo”, „prosto”. W ten sposób ofiara „prawa” sowieckiego do ciera do pokoju, egzekucyjnego. Zaledwie więzień przekroczył próg nieszczęsnej katorżnicy, zanim zdążył się zorjentować, gdzie się znajduje, pada strzał. Eskortant pakuje skazańca cwi kule w tylną część głowy. Ołowiana kula z rewolweru „Colta”, grubości palca, kładzie nieszczęśliwego trupem, masakrując jednocześnie całą twarz. Na skutek tej okoliczności bolszewicy nigdy nie wydają trupa rodzinie, tłumacząc się, że nie można rozpoznać. Istotnie. Jak można rozpoznać, gdy na miejscu twarzy znajduje się jedna potworna rana.

Obok pokoju egzekucyjnego

mieści się pokój „składowy”, dokąd wyciąga się rozstrzelanego. Ślady krwi zmywa się wodą, która ścieka do rynsztoków, i miejsce jest gotowe dla mowej ofiary „sprawiedliwości”.

Natomiast grzebanie trupów skazańców nie wszędzie odbywa się jednakowo. W jednych miastach chowają w urwi skach, w zbiornikach gruzu i śmieci, nad brzegami rzek, a w innych miastach wprost grzebie się na cmentarzach w kolejnej mogile. Oczywiście taką formalnością, jak trumna, nikt sobie nie zaprząta głowy.

W Kijowie np. Sąd wojenny uprościł sobie jeszcze bardziej system egzekucyjny. Poprostu skazańca wywozi się na cmentarz i tam doprowadziwszy go do wykopanej jamy tuż nad brzegiem mogiły pakuje mu się kulę w tył głowy. Zabity spada od razu do mogiły. Na wszelki wypadek oddaje się jeszcze kilka strzałów do wnętrza grobu. Natychmiast następuje zakopanie mogiły.

Kto spełnia obowiązki kata? Prawo przypisuje je dyżurnemu pomocnikowi komendanta. Są jednak amatorzy, którzy na ochotnika podejmują się funkcji kata.

Przy wykonywaniu wyroków śmierci nie jest obecny ani lekarz, ani duchowny, ani prokurator. Po rozstrzelaniu komendantura (sądu względnie urzędu G. P. U.) powiadamia pisemnie sąd, że wyrok został wykonany. To wystarczy. Kula „Colta” jest najlepszym dowodem, że skazaniec został wykreslony z listy żyjących. Zresztą nikt nawet nie pomyśli o żadnym „szwindlu”, gdyż zdaje sobie sprawę, że kula przeznaczona dla skazańca, w jednej chwili mogłaby zmasakrować jego własną twarz. Wzajemna nieufność jest najlepszym kontrolerem wymiaru „sprawiedliwości” sowieckiej.

## Wójt — łapownik

zerował na nędzy ludzkiej

Jak głosi jedna z najdawniejszych legend, pierwszym, który pobrał łapówkę był... Charon przewoźący łodzią dusze umarłych do świata pozagrobowego. Podobno w czasie jednej z takich przejażdżek, Charon odezwał się do przewożonego ducha: „Daj parę srebrników, a zawiozę cię do raju”.

Dusza zmarłego jękła z bólu, gdyż nie była zaopatrzona w swej pośmiertnej podróży w odpowiednią sumę pieniędzy. Jakie były dalsze koleje życia umarłego nie wiadomo, sędzić jednak należy, że smaży się w piekle.

Okres łapownictwa miał swoją „najpiękniejszą” kartę za czasów panowania rosyjskich carów. Nie było zdaje się wówczas człowieka, któryby nie mógł poszczycić się pobraniem kilku łapówek.

Smutnym jest, że ta naleciałość, hodowana była jeszcze przez niektórych w Polsce, zajmujących nieraz odpowiedzialne stanowiska. Najlepiej ilustruje to następ. historia: przed dwoma laty do starostwa w Słupcy zgłosił się mieszkaniec wsi Wierzchy, Leon Hańkiewicz, który złożył rewelacyjne

zameldowanie. Według jego słów, przy rekrutacji robotników wyjeżdżających zagranicę na roboty, pobierane były łapówki przez wójtów: Mierkiewicza i Gośkę.

Natychmiast wszczęte, energiczne śledztwo, ujawniło obciążające dane, które utwierdziły władze w przekonaniu, iż wymienieni wójtowie proceder swój uprawiali z całą swobodą wierząc w bezkarność.

Mierkiewicz i Gośko, zgłaszając się na wyjazd, obiecywali załatwienie odpowiednich dokumentów, ale za swą fatygę pobierali w zależności od okazji po 50 i 100 zł. Robotnicy, choć z trudem zdobywali grosze na wyjazd, opłacali ten hacracz w nadziei lepszego jutra.

Wreszcie bomba pękła i p. p. Mierkiewicz i Gośko, pod takt kocię muzyki całej wsi, udali się na rozprawę sądową. Bronili się z chłopkim uporem, zaciekle dowodząc, iż „wogóle, nigdy, bo i pocóż”.

Sąd zaaplikował im po 4 miesiące więzienia, a odwołanie o skarżonych do II-jej instancji nie przyniosło wyniku, gdyż Sąd Apelacyjny wyrok zatwierdził.

# ZE ŚWIATA

Tragedja w Sowieciech.

Sąd moskiewski skazał na dziesięć lat ciężkiego więzienia wybitnego uczonego rosyjskiego prof. Lazerewa, jednocześnie pozabawiając żonę profesora praw obywatelskich i możności zamieszkiwania w Moskwie. Nieszczęśliwa kobieta, której nie wytłumaczono przyczyn surowego wyroku i nie pozwolono na widzenie się z mężem w akcie najwyższej racji paczy popełniła samobójstwo, ze stawiającą na pastwę losu i zemsty bolszewickiej dwie nieletnie córki.

Słoń — gościem weselnym

Na ślubie dozorczy ogrodu zoologicznego w Grimsby, Johna Gailha, ogólną sensację wzbudził pierwszy dróżba - słoń, gość weselny. Słoń ten urodził się w ogrodzie zoologicznym i John Gailha serdecznie się zawsze nim opiekował. Panna młoda zaprosiła na ślub krewnych i znajomych, a John miał tylko jedną bliską mu duszę na świecie i to czworonoga, opatrzoną wielką trąbą. Wszystkie pisma amerykańskie zamieściły fotografie młodej pary z ich pierwszym gościem weselnym — słońmiem przybranym s białe jedwabne wstążki.

W Anglii najcenniej strzela kobieta

W Bisley odbywa się doroczny konkurs „celnego strzela” za który zwycięzca otrzymuje nagrodę od króla. W roku ubiegłym mistrzostwo zdobyła kobieta, miss Foster należąca do legionu kobiet angielskich.

Obecnie konkurs jest jeszcze nie rozstrzygnięty, gdyż zła pogoda utrudnia zawody. Panna Foster ma jednak największe szanse. Nagrodę otrzymuje się za największą ilość celnych strzałów z odległości 300 i 500 metrów. Najlepiej strzelająca kobieta jest najbardziej pokojowo usposobiona, jej zajęciem któremu poświęca się z zamiłowaniem jest hodowla ptactwa domowego na fermie pod Londynem.

## ŻARTY

GROŻBA.

Żona: Jeżeli dziś znowu wrócisz tak późno do domu — to jutro przez cały dzień nie odezwę się słowem do ciebie!

Mąż: Dobrze. Zgadza się.

RÓŻNICA.

— Panna Irka ma usteczka, jak pączek róży.

— O nie! Wykluczone!

— Dlaczego wykluczone?

— Pączek róży jest wszak zamknięty.

ZAROBKI.

— Z czego utrzymuje się ten młodzieniec?

— On pisze.

— Tak? A co pisze?

— Listy do rodziców.

SKUTEK.

— Słyszalesz? Zdych leży w szpitalu.

— W szpitalu?! To niemożliwe. Przecież dopiero wczoraj widziałem go w Adrii z jedną piękną blondynką!...

— Właśnie... Jej mąż też to widział!...

## Szpieg

— Bieg wypadków jest taki: Szpieg t. j. człowiek bez czci i wiary za rube, funty, dolary — czy inne pieniądze —

sycąc żądę użycia i zdobycia majątku, czyni wszystko bez wyjątku! Kradnie akta sekretne, plany; sprzedając je wrogom. Schwytany wreszcie zostaje...

— Sąd, wyrok i dostaje kulą w łeb lub stryczek na szyję! Koniec szpiega! I gnij w ziemi szpieg!...

— Taki jest sprawy zdrajców biegi! Servus.

# PRZEKLEŃSTWO GRZECHU

Wstrząsająca tragedia z życia wyższych sfer stolicy

Marja jeszcze nie zdawała sobie sprawy, co się stało, gdy Jan, tuląc ją czule do łona, szeptał jej z triumfalną radością zwycięzcy:

— Teraz już jesteś moją, tylko moją na wieki... Już nie rozstaniemy się nigdy... Uratowałam cię od małżeństwa bez miłości, a więc małżeństwa z pewnością nieszczęśliwego... Pójdiesz teraz za mną, gdziekolwiek się udam... Podążysz za mną hen, daleko, za morza... Teraz cały świat do nas należy...

Był szczyry w chwili, gdy to mówił z uniesieniem. Twarz jego promieniała szczęściem, nadzieją, wiarą, miłością...

Marysienka natomiast stawała się coraz smutniejsza, zgnębiona, znękana.

Słuchała jego słów milcząco, a ciałem jej wstrząsały dreszcze minionego szału, lecz zarazem już i dreszcze odrazy dla Jana, nawet pogardy...

Rzekła wreszcie:

— Tak ci ufałam, tak w ciebie wierzyłam... i tak boleśnie się na tobie zawiodłam... Nadużyłeś mej nieświadomości, mego uczucia dla ciebie. Gdym cię tu ujrzała, powinnam była od razu uciec, wołać ratunku... Nie uczyniłam tego... Nie uczyniłam, bo cię kochałam... Tak, kochałam... ale to już koniec... Kochałam cię bardzo, lecz stokroć bardziej kochałam moją cześć... Tyś ją skalał... Tyś mnie zgubił... Tego ci nie przebaczę!

— Dlaczego? Któż się dowie, co nas złączyło? Nikt!

— Wystarczy, że ja wiem! Raz jeszcze ci powtarzam. Dałam ci siewo. Chciałam go dotrzymać. Zwolniłeś mnie od tego słowa, choć cię o to nie prosiłam. Teraz ma moje słowo ks. Górycki. On mi słowa nie zwróci. Cóż więc?

Jeszcze Jan nie zdążył odpowiedzieć, gdy wtem ze schodów doleciał głos Aleksego, wydającego jakiegoś polecenie komuś ze służby.

— Otwórz drzwi natychmiast! — krzyknęła Hrabianka, dysząc ciężko, — nie chcę aby się przekonał, że były zamknięte.

Poprawiając pośpiesznie zmięty strój, szeptała:

— Popelnileś wielką podłość... Nie oskarżam cię... ale... ale... i nie przebaczę... Nie mam sił teraz już o tem mówić... ani nawet myśleć... Nie wiem jeszcze, co postanowię... napiszę ci... jeszcze dziś wieczór... muszę zebrać myśli...

— Kocham cię, Marysienko... ubóstwiam, uwielbiam...

— A mnie się zdaje, że cię znienawidzę... Unieszczęśliwiłeś mnie... na całe życie...

— Ja? Ja? Ja, cobym życie całe moje oddał za ciebie?

— A jednak moje życie zniszczyłeś! Zgubiłeś mnie! Czuję, że tak jest. Mówi mi to moje serce, moja dusza!

Wtem wszedł do swego gabinetu Kundewicz... Nie podejrzewając nic złego, rzekł z ojcowskim uśmiechem:

— Patrzenie-no, gdzie te dzieciaki wlaży...

Hrabianka szepnęła:

— Szłam właśnie do pana... Burza mnie zaskoczyła... Pan Gierlicz przyszedł też... Bałam się okropnie burzy... Cieszyłam się więc, że nie jestem sama...

— Mój Boże, jakie to te białogłowy trwożliwe! No, ale już przecież po burzy. Proszę się uspokoić.

Rzeczywiście już słońce wylaniało się z za chmur, połyskując w niewyschniętych jeszcze kropelkach dżdżu.

Burza już pomknęła gdzieś daleko, za Wisłę...

Hrabianka pożegnała się i wyszła. Jan poszedł za nią. Dogonił ją na schodach i zapytał:

— Więc cóż będzie? Chcesz, bym z rozpacz strzelił sobie w łeb, szukał zapomnienia w... innej dalekiej podróży... z której się nie wraca?

Nie zatrzymała się nawet, szepnąwszy mu tylko:

— Napiszę ci jeszcze dziś wieczorem.

I rzeczywiście jeszcze tegoż wieczora Jan otrzymał następujący krótki listek:

„Całe życie rumienię się będę na wspomnienie nieszczęsnej chwili, w której zbrukałam moją dziewczęcą czystość.

Kto kocha prawdziwie, nie kała swej miłości gwałtem. Miłość musi być tylko szczerą dobrowolna.

Nasza już jest niemożliwa.

Znienawidziłabym cię, gdyby nie wspomnienia wielu chwil jaśniejszych, które opromieniają mi całe dalsze życie, starając się zatrzeć tę jedną chwilę, czarną, jak noc...

Bądź szczęśliwy. Ja już w swem życiu szczęścia nie zaznam, czuję to... Tak czy inaczej nie zobaczmy się już nigdy! Więc... żegnaj na wieki!

Marja”.

Jan pisał do niej liczne płomienne listy, lecz na żaden nie otrzymał odpowiedzi.

Ostatni posłał jej w przeddzień ślubu.

Był krótki i rozpaczliwy:

„Doprowadzasz mnie do rozpaczyl! Strzeż się!

Nie chcę ci grozić, ale tak mi życie obrzydza, że drzę na myśl, do jakich ostateczności gotów jestem się posunąć”.

Na list ten przyszła księżna Górycka odpisała: „Dotrzymałabym uczciwie danego ci słowa. Dotrzymam go więc również innemu, a przez resztę życia będę się starała odkupić mój grzech, moją słabość... choć iak krótkotrwałą...”

Starczy mi odwagi!

Czyż ty, silny mężczyzna, miałbyś jej mniej, niż ja, słaba kobieta?...

Marja”.

Co potem było — już wiemy...

Już dawno zasłona mroku zasnęła stare zamczysko w Góryczach i okalający je park.

Jedenasta wybiła na staroświeckim zegarze z kurantami w pokoju, przy którego progu księżę rozstał się na chwilę ze swą młodą małżonką.

Pokojówka, pomagająca jej się rozbierać, dziwiła się wielkiemu jej zdenerwowaniu i wzruszeniu w chwili, będącej dla młodej małżonki, momentem najradośniejszego oczekiwania. Kto wie, zresztą, myślała sobie, u tych hrabiów tak dziewczuchy chowają, że może nawet nie wie, co ją czeka, więc się boi... I poszła...

Marysienka rzeczywiście bała się...

Otuliła się szczerze w swój jedwabny szlafroczek i drżała, jak w febrze...

Co chwila rzucała trwożliwe spojrzenie w kierunku drzwi, w których lada chwila ukaże się jej mąż.

Jej mąż...

A tak — klamka zapadła...

Była już związana po wieczne czasy z księciem Góryckim.

Był jej dobroczyńcą, mężem, panem i władcą.

Należała do niego i w niczyjej mocy już nie było zerwać więzów, które ich łączyły.

Ponieważ nieco opóźniał swoje przybycie, zbliżyła się do okna, otworzyła je i oparła się na balustradzie, spoglądając na tonący w mroku park, posrebrzany mglistą poświatą księżycą.

Starała się odpedzić od siebie falę wspomnień, zalewających jej serce, lecz nie mogła.

Wkrótce zrobiło się jej zimno. Przeszył ją dreszcz. Zamknęła okno.

Skrzypnęły drzwi.

Do pokoju wkroczył Górycki.

Dalszy ciąg jutro.

# ZADZA i PIENIĄDZ

Powieść o wstrząsających dziejach sieroty-miljонерki

— Słucham pana, — rzekła Zosia.

— Więc to wszystko prawda, co pani mówiła przed chwilą? — spytał Kazimierz.

— Co takiego?

— Czy to nie zwykły wykręt tylko, aby był pod do odrzucenia oświadczyn mojego stryja?

— Ale co właściwie?

Odwróciła się teraz zupełnie do niego i spojrzała mu prosto w oczy.

Onieśmieliła go tem.

A przecież bynajmniej nie budziła obawy. Przeciwnie, gdyby miał nieco zimnej krwi, dostrzegłby, że raczej zachęcała go spojrzeniem do mówienia.

Odezwał się wreszcie, jakby zadąsany:

— Pani kocha kogoś...

— Tak... słyszał pan przecież... powiedziała to pańskiemu stryjowi...

— Nie chciało mi się wierzyć...

— Ależ dlaczego?

— Sam nie wiem... przepraszam... warjał ze mnie... I ten... tamten... z pewnością panią również kocha?... Bo czyż można na panią spojrzeć, aby z miejsca nie zakochać się bez pamięci?

Zosia zbladła, ale nie straciła panowania nad sobą i rzekła z uśmiechem:

— Gdyby kto naszą rozmowę słyszał, conajmniej zdziwiłby się. Na szczęście, jesteście sami... Dlatego też tylko, wbrew pozorom, odpowiem na pańskie pytanie. Otóż, pan się myli. Kocham, lecz bez wzajemności. Kocham, lecz nie jestem kochaną.

— Czyżby to było możliwe?

— A jednak tak jest.

— Bo pewno ten ktoś nie wie wcale, że pani go kocha...

— Być może, ale jestem zbyt dumna, aby mu to okazać... Wiem, że to głupie, ale taka już jestem. Odmowa wyraźna z jego strony byłaby dla mnie zbyt przykra. Więc już wolę tak, jak jest...

I znów skierowała się do drzwi.

Kazimierz był tem wszystkiem tak wstrząśnięty, że oparł się o krzesło, aby nie upaść...

I tym razem już nic nie uczynił, aby zatrzymać Zosię...

Dopiero, gdy już drzwi się za nią zamykały, nagle zupełnie mimowoli wyrwał mu się z piersi namiętny szepet:

— Zosienko...

Drgnęła i nie przymknęła drzwi. Uchyliła je zpowrotem. I oto nagle promienny uśmiech, uśmiech rozsloneczniony triumfem, błysnął na jej twarzy.

Kazimierz wyciągnął ku niej ramiona i w jakimś nieprzytomnym uniesieniu szeptał:

— Zosienko... Zosienko... kocham cię... kocham...

Czyżbyś tego dotąd nie zauważyła? A ty... ty... tak boleśnie zraniłaś mi serce...

Skloniła lekko głowę, nie przestając się uśmiechać i z prostotą, z jaką przed chwilą oświadczyła generałowi, że musi odrzucić jego zaszczytną propozycję, ponieważ kocha kogo innego, — odparła:

— Ależ ja również cię kocham... trzeba było być aż tak ślepym, jak ty, aby tego nie widzieć!

Kazimierz zachwiał się, jakby raniony grotem w samo serce...

Z radością, rozsadzając mu piersi, zapytał:

— Więc o tej miłości mówiłaś przed chwilą?

— A tak... Ciebie miałam na myśli... Czyż miałam pierwsza ci się oświadczyć? Nie mogłam się doczekać, aż wreszcie wykrztusisz to wyznanie miłosne. Zresztą, nie miałam nawet pewności, czy mnie kochasz. Nietylko nic o tem nie mówiłeś, przeciwnie na każdym kroku starałeś się dać mi do zrozumienia całkowitą niży twoją dla mnie obojętność. Pomyślałam więc sobie, że może doprawdy nie kochasz mnie ani trochę.

— Gdzie tam, Zosienko! Pokochałam cię od pierwszego wejrzenia. Pamiętasz? Od tego dnia, gdy dzik zapędził nas z Józefem do waszego ogródka?

— Pamiętam, jak dziś...

— Od tego dnia wszystkie myśli moje były tylko tobą zajęte, Zosienko moja.

— I ja też pokochałam cię tegoż dnia. Czyś zapomniał, że nawet dwukrotnie, rzucałam ci się w ramiona szukając obrony, choć przecież byłeś człowiekiem dla mnie zupełnie obcym?! Widocznie, odruchowo przeczułam twoją miłość.

— Tak, a ja, głupiec, tego nie zrozumiałem...

— Skądże miałeś się domysleć, jakie okrutne zbrodnie knuto przeciw mnie i jakich podłych zamachów miałam paść ofiarą?

— Powiniennem był się domysleć. Ale, unikając spotkań z tobą, czyniłem to powodowany pewną obawą...

— Nic nie rozumiem... Wytłumacz się dokładniej...

Dalszy ciąg nastąpi.

# CO SŁYCHAĆ W KRAKOWIE?

## Co mówią gwiazdy?

Na dzień 25 lipca.

Mroczno i niepewnie. Krótka relacja z gwiazd. Nie zaczynaj nowych transakcji, kontynuuj stare. Nie wszczynaj kłótni, raczej ustąp kłótliwemu. Strzeż się dziś pijaka i tegiej szatynki. Żadnych wycieczek poza miasto. Szukaj wytchnienia w samotności, a nie w towarzystwie. Zwłaszcza od kobiet należy dziś stronić. Zabawy i przyjemności odłóż do jutra.

### Imieniny:

Św. Jakóba,

## Teatry i kina

### Teatry:

Teatr Miejski: „Cyganeria“ z Adą Sari.  
„Bagatela“ Teatr „Tańczowały dwa Michały“ rewja.  
CYRK Staniewskich, dziś 8'30 wiecz. ul. Starowiślna.  
Teatr Żydowski letni: „Dziewczę z dziekiego wschodu — początek 9 wiecz.

### Kina:

Apollo: „Spór o sierżanta Grisze.“  
Corso: „Tajemnica limuzyny“ (H. Pell)  
Dom Żołnierza: „Tajemnica starego Rodu“ (J. Smosarska).  
Promień: „Wesoły wdowiec“ (H. Liedtke).  
Światowid: „Pokusa“ (Greta Garbo).  
Świt: Ws. komedia z Pat i Patachonem.  
Sztuka: „Pod dachami Paryża“.  
Uciecha: „Małżeństwo we troje“ (Evelina Holt).  
Wanda: „Upiór w operze“ (Lon Chaney).  
Warszawa: „Czerwony Krag“ (Lya Mara, Fred Lois Lerch, Albert Steinrück)

## Sport!

Już dziś rozpoczynają się Mistrzostwa Okręgu Krakowskiego w pływaniu i w skokach. Niezwykle liczny start zawodników wszystkich klubów zrzeszonych w K. O. Z. P. zapowiada bardzo ciekawy przebieg zawodów. Niektóre kluby zgłosiły już próby pobicia rekordów Polski na kilku dystansach. Zawody odbędą się dziś i jutro (sobota i niedziela) w pływalni w Parku Krakowskim, każdorazowo o godz. 17'30. Ceny biletów b. znacznie niższe.

### Dyżury aptek:

Rynek 13, Retoryka 1, Lubicz 7, Stradom 6, Karmelicka 9 i Podgórze; Rynek 9.

### Dolar w Krakowie.

Dolar gotówkowy 9'07 — 9'11.

## CZYTAJCIE Ostatnie Wiadomości Krakowskie

Osoba młoda, inteligentna, znająca język francuski  
przyjmie zarządek pensjonatu i t.p. posiada doskonałą praktykę i pierwszorzędne świadectwa. Wymagania skromne. Zgłoszenia do drukarni W. Beldowskiego w Krakowie ul. Starowiślna 26, pod „Z. S. S.

## Przepis a praktyka

(z notatnika turysty krakowskiego.)

Na drzwiczkach każdego autobusu napisana jest ilość osób wraz z obsługą, która stanowi „urzędowy” sprawdzian wytrzymałości wczu w przepisach tej komunikacji dozwolony. Jakiś przepis musi być, — ale poco właściwie, tego nie rozmiem.

Wsiadam do autobusu Polsk. Tow. turystycznego na placu św. Ducha, odchodzącego o godz. 4.30 pop. do Swoszowic. Bilet kupilem już o 4-tej na dworcu autobusowym. Nie orientując się dobrze wśród zakurzonych wozów i tablic, znachodzę wóz swoszowicki, na jakie 5 minut przed odjazdem. Wchodzę i widzę, że niema już miejsca. Czytam „przepis” na drzwiczkach, który ogłasza, że „12 osób wraz z obsługą” ma mieścić ten wóz. Rachuję „pasażerów” — jest już 14 razem ze mną... Zwracam uwagę prowadzącemu wóz szoferowi, — słyszę odpowiedź: „może pan nie jechać”... Ale ja muszę jechać, bo kupilem już sobie o 4-ej bilet do tego właśnie autobusu... „To inaczej

nie będzie” brzmi flegmatyczna, prawie choralna odpowiedź wszystkich współpasażerów... Ludzie zgodliwi i „pokornego serca... — myślę sobie: Ot biedni chorzy reumatycy spieszą do tych uzdrowiających źródeł. Przecież pieszo tam nie zajdę. Wsuwam się więc na jakieś 13 miejsca przepisowego dla jednej osoby, bo w ostatniej chwili przybyło 4 osób, które się „gdzieś” też cudownym sposobem wtuliły — i już zamiast „12 stu z obsługą” w 18ście osób autobus pędzi...)

Kurz i w obłokach jakies małe zatrzymanie po drodze, które pozwalają na dalsze eksperymenty „wytrzymałości” wozu i cierpliwości tych pasażerów, którzy 1 zł. 20 groszy płacą za bilet do Swoszowic, aby wygodnie jechać, — bo jeszcze 3 osoby z jakiemiś paczkami wtłaczają się do nas. W pełnym ładunku 21 osób (przewrócony „przepis” tych 12, te same liczby...) zajeżdżamy tym razem szczęśliwie do pięknego

parku w Swoszowicach...

Uniknięcie katastrofy, jaka zawsze grozi, gdy autobus jest przeładowany należy zawdzięczać chyba pokorze iście chrześcijańskiej pasażerów, choć byli tam też i niechrześciance. Nasuwa się jednak pytanie, czy przysłowie polskie: „tak długo dzwan wodę nosi, aż się ucho urwie”, też kiedy nie zechce się sprawdzić. A wtedy co? Może być zapóźno na sumienne wykonywanie przepisów.

W każdym razie dziwnem jest, aby Polski Związek turystyczny w ten sposób oszczędzał na ilości wozów do Swoszowic, lekceważąc bezpieczeństwo i wygodę jadących kuracjuszy do najbliższego uzdrowiska pod Krakowem.

Lepiej może nie pisać wcale dozwolonej ilości osób na drzwiczkach i zostawić sprawę odpowiedzialności szofera, niżeli tolerować jawne lekceważenie przepisu w praktyce codziennej.

## Niebywały urodzaj na gruszki.

Właściciele sadów i rolnicy podają, że rok bieżący obfituje w owoce. Częste opady, oraz ciepły początek lata wpłynęły dodatnio na urodzaj w naszych sadach.

Szczególnie gruszki udały się w tym roku, co jest faktem od kilku lat u nas nienotowanym. Lecz mimo niebywałego urodzaju, pięknych owoców widać niewiele, a i ceny są zbyt słone.

### Ciężko poraniona.

Wczoraj o godz. 9 wiecz. wezwano Pogotowie Ratunkowe do niejakiej Marji Magdziej, 1. 28 prostytutki, zamieszkałej przy ul. Skawińskiej 18, którą niewiadomy mężczyzna dotkliwie pobił i poranił. Pannę Marię przewieziono do szpitala św. Łazarza.

### Tragiczny wypadek w garbarni.

Antoni Widomski 1. 48, zamieszkały Wilga 7, pracujący od dłuższego czasu w Polskich Zakładach Garbarskich na Ludwinowie, wsadził wczoraj wieczorem nieostrożnie głowę do siatki windowej, podczas gdy winda była w ruchu.

Nieszczęśliwy doznał wiele poważnych kontuzji. Zawezwane Pogotowie Ratunkowe opatrzyło Widomskiego i przewiozło go do szpitala św. Łazarza.

### W stanie pijanym poderznął sobie żyły.

Alkohol zamienia najlepszego i najinteligentniejszego człowieka w zwierzę. Każdy dobrze wie do czego jest zdolny człowiek pijany. Zagraża on nie tylko swemu otoczeniu, ale czasem też i na sobie potrafi on jakieś głupstwo popelnić, jak to miało miejsce z Janem Brachem, urzędnikiem prywatnym zam. przy ulicy Bankiej dnia 23 b. m.

Będąc w stanie pijanym po-

derznął sobie lewą rękę brzytwą tak niebezpiecznie, że zawezwane pogotowie zmuszone było odwieźć ofiarę nałogu do szpitala.

### Czyja zguba?

W wydziale śledczym P. P. przy ul. Kanoniczej 24 złożyła dnia 23 Kołodziejczyk Eleonora zam. Smoleńsk 28 złoty pierścionek damski. Pierścionek ten znalazła Kołodziejczykówna, a nie chcąc sobie czyjejs zgnby przywłaszczać, ani korzystać z możliwości otrzymania nagrody, zgłosiła to na policji, gdzie właściciel może pierścionek w godzinach urzędowych odebrać.

### Co i komu skradziono?

Nawet i w redakcjach grasują złodzieje. P. Janowi Piętcie, profesorowi gimn. zam. Skwerowa 50 skradziono podczas pobytu w Redakcji „Naprzodu” z k.eszseni od kamizelki srebrny zegarek Omega, wartości 150 zł.

W nocy z 24 na 25 b. m. oderwano kłódkę do kiosku naprzeciw koszar 5. p. a. c. przy ul. Rakowickiej i skradziono na szkodę Łozińskiej Józefy zam. Kraszewskiego 11 wyroby tytoniowe wartości 300 zł.

Szamrothowi Baruchowi. kupcowi zam. Berka Joselewicza 9 skradziono wczoraj z mieszkania biżuterję wartości 300 zł.

Pani Katarzynie Bierniak, zam. Płaszowska 48, skradziono

w nocy przez otwarte okno garderobę wartości 120 zł.

### Podania o ulgi wojskowe.

W związku z zachodzącymi wypadkami opóźnienia się zainteresowanych osób z składaniem podań o ulgę z artykułu 60 ustawy o powsz. obowiązku wojskowym w przepisany terminie i tłumaczeniem się nie znajomością odnośnych przepisów ministerstwo spraw wewnętrznych w specjalnym okólniku zarządziło ażeby na przyszłość przy udzielaniu odroczeń służby wojskowej władze odpowiedzialnie informowały poborowych, że o ulgę z wymienionego artykułu ustawy musi być wniesione podanie w tym samym terminie i z dołączeniem tych samych dowodów jakie są wymagane od poborowych przy ubieganiu się o odroczenie służby wojskowej z artykułu 57 ustawy.

Celem zmniejszenia wypadków spóźnienia podań w sprawie o odroczenie służby wojskowej z tytułu jedyne żywieliństwa, co jest nieodzownym warunkiem terminowego załatwienia wszystkich z danego roku spraw o odroczenie służby ministerstwo spraw wewnętrznych nakazało, że należy wyzyskać każdą sposobność dla informowania zainteresowanych o obowiązujących w tych sprawach terminach i komunikować im, że w razie uchybienia terminu bez usprawdliwionych przyczyn podania ich będą pozostawione bez rozpatrzenia

## Co mówi Lud?

Oto przede mną list z Tarnowa następującej treści:

Panie Redaktorze!

Panowie wciąż piszą, że ma to polewać ulice w Krakowie w dni skwarne i upalne.

Przeto ja skromny tarnowianin muszę stanąć w obronie stoł. m. Krakowa.

Jeżeli pan redaktor chce zobaczyć kurz na ulicy, to należy jechać do Tarnowa. W naszym miłym miasteczku rzadko polewa się ulice, więc, jeśli jeszcze weźmie się pod uwagę niebrukowane ulice, łatwo sobie wyobrazić tarnowskie piekło.

Tarnowianin.

Drugi list do naszej redakcji z Podgórza od p. Pawła Musiała:

Mieszkam przy ul. Józefińskiej która na pozór jest spokojną. Lecz od jakiegoś czasu szwenda się rano i wieczorami jakiś mały autobus, który o rozpacz i warjacje przyprowadza mieszkańców naszej ulicy.

Posiada on jakąś trąbę o tak potężnym ryku i niesamowitem wyciu, że ktokolwiek ją usłyszy (a słycać ją w najdalszym zakątku) truchleje i maio ze skóry nie wyskoczy. Czy nie wystarczyłaby mała syrena lub pospolita trąbka samochodowa?

Żle jest człowiekowi choremu ale stokroć gorzej temu, kto korzystać musi z usług Kasy chorych.

Prócz rozmaitych formalności, jakie zgłaszający się chory musi przejść — najgorszą męczarnią jest wyczekiwanie na kolejkę u lekarza. Kasa chorych powinna zmniejszyć godziny ordynacyjne, a znacznie powiększyć zastęp lekarzy. Zdaje mi się, że w ten sposób koszt byłby prawie ten sam, a dla chorych byłoby to dobrodziejstwem.

Marjan Wójcik.

i że tłumaczenie opóźnienia nieznajomością przepisów nie będzie brane pod uwagę. Niezależnie zatem od pouczenia podanego w obwieszczeniach o pborze rekruta, biorąc pod uwagę naogół niski poziom intelektualny poborowych, powinni oni być informowani ustnie. Najlepszą sposobnością do informowania poborowych pod tym względem jest pobór główny.

Jutro w niedzielę  
OSTATNIE  
WIADOMOŚCI  
KRAKOWSKIE  
ukazą się na mieście  
już o godz. 7 rano

**! Każdy bezrobotny !**

może od zaraz zarabiać na utrzymanie,  
sprzedając codziennie

„Ostatnie Wiadomości Krakowskie”

zgłaszać się ul. Starowiślna 1. 26.

ekspedycja gazety

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Kraków Mikołajska 32. Telefon 170-76 (od godz. 9 — 12 w poł.).

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej 1 wiersz mm. 50 gr. Drobne — 15 groszy za wyraz. Poszukiwania pracy — 10 groszy za wyraz.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwiatkowski

Drukarnia Witolda Beldowskiego w Krakowie.